

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/073/3/KL/22

Warszawa, dnia 24 lutego 2022 r.

Szanowny Pan

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Związek Nauczycielstwa Polskiego, na podstawie art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 178 ze zm.), występuje do Prezesa Rady Ministrów o wszczęcie procedury wyjaśniającej odnośnie naruszenia prawa przez Ministra Edukacji i Nauki w zakresie zasad procedowania nad projektami rządowych aktów prawnych oraz obowiązku ich konsultowania, uzgadniania ich treści lub opiniowania.

Procedura legislacyjna w odniesieniu do ww. aktów wykonawczych, przyjęta przez Ministra Edukacji i Nauki, narusza:

- § 35 ust. 2, § 40 ust. 1 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (tekst jedn. M.P. z 2016 r. poz. 1006 ze zm.) – dalej r.r.m.,
- art. 19 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 23 maja 1991 r. o *związkach zawodowych* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 263 ze zm.)m – dalej u.z.z.

Wystąpienie dotyczy:

- rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 lutego 2022 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym* (Dz.U. poz. 276),
- rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 lutego 2022 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022* (Dz.U. poz. 352).

Jednocześnie przyjęte regulacje w rozporządzeniu z dnia 4 lutego 2022 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym* dotyczące zmniejszenia wymiaru godzin nauczania języka mniejszości lub języka regionalnego z 3 godzin tygodniowo do 1 godziny oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 lutego 2022 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022*

dotyczące zmniejszenia wysokości subwencji oświatowej (wag P25-27) dla uczniów lub słuchaczy należących do mniejszości niemieckiej, **mogą naruszać dodatkowo:**

- art. 35 ust. 1 Konstytucji RP – który stwierdza, że Rzeczpospolita Polska zapewnia obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność zachowania i rozwoju własnego języka, zachowania obyczajów i tradycji oraz rozwoju własnej kultury,
- art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.) – który stwierdza, że szkoła i placówka publiczna umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury.

Uzasadnienie

1. Zgodnie z treścią § 40 ust. 1 r.r.m. organ wnioskujący ma obowiązek skierowania projektu dokumentu rządowego do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania.

Obowiązek konsultacji projektów aktów prawnych przez organy władzy i administracji rządowej ze związkami zawodowymi wynika także z treści art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 263 ze zm.).

W myśl § 52 r.r.m. z chwilą skierowania projektu rozporządzenia do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania organ wnioskujący udostępnia projekt w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny (RPL).

Na podstawie § 35 ust. 2 r.r.m. projekt aktu normatywnego podlega również uzgodnieniom pod względem prawnym z Rządowym Centrum Legislacji.

Jeżeli projekt został skierowany do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania w różnych terminach, udostępnienie w RPL następuje z chwilą wykonania pierwszej z tych czynności. Udostępnieniu w RPL podlegają również wszelkie dokumenty dotyczące prac nad projektem, w tym zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem wniesione w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Tak więc okolicznością bezsporną jest, że projekt rozporządzenia musi zostać poddany procesowi konsultacji społecznych, uzgodnień lub opiniowania oraz musi być zamieszczony w serwisie Rządowego Procesu Legislacyjnego.

Oba rozporządzenia, na etapie przed wprowadzeniem ich w życie przez Ministra Edukacji i Nauki, nie zostały poddane procedurze uzgodnień i konsultacji publicznych, a także nie zostały umieszczone na stronie Rządowego Centrum Legislacji.

Takie działanie Ministra Edukacji i Nauki jest niezgodne z prawem, a więc narusza art. 7 i art. 150 Konstytucji RP.

Zgodnie z treścią art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, zaś na podstawie art. 150 Konstytucji RP członek Rady Ministrów nie może prowadzić działalności sprzecznej z jego obowiązkami publicznymi.

2. Należy zauważyć, że dotychczasową praktyką resortu edukacji, od czasu wprowadzenia finansowania jednostek systemu oświaty z subwencji oświatowej, było coroczne konsultowanie ze związkami zawodowymi treści rozporządzenia w sprawie *sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022* w trybie art. 19 ust. 2 u.z.z. **Taka sama praktyka dotyczy opiniowania zmian do treści aktów wykonawczych.**

Stanowi to oczywiste naruszenie art. 19 ust. 2 u.z.z., oraz § 48 ust. 1 r.r.m.

Zgodnie bowiem z treścią § 48 ust. 1 r.r.m. organ wnioskujący **dokonuje zmian w tekście projektu dokumentu rządowego na podstawie przedstawionych stanowisk oraz ustaleń dotychczas przyjętych w toku uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania projektu.**

W myśl § 48 ust. 2 pkt 2 r.r.m. zmieniony projekt dokumentu rządowego organ wnioskujący przedstawia podmiotom, którym przekazał projekt do zaopiniowania oraz podmiotom do których skierował projekt w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji publicznych - w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w obszarze zainteresowania tych podmiotów.

Wprowadzone do treści rozporządzenia z dnia 10 lutego 2022 r. regulacje **stanowią istotne zmiany w zakresie merytorycznym**, gdyż zmniejszają wysokość subwencji oświatowej (wag P25-27) dla uczniów lub słuchaczy należących do mniejszości niemieckiej.

Rozporządzenie z 10 lutego 2022 r. wywoła bezpośredni skutek w postaci określonej polityki zatrudnienia nauczycieli języka niemieckiego w jednostkach systemu oświaty – co pozostaje w bezpośrednim zakresie celów statutowych i przedmiotu działalności związków zawodowych.

3. Na koniec należy zauważyć, że rozporządzenie z dnia 4 lutego 2022 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności postępującej się językiem regionalnym* zmniejsza wymiar godzin nauczania języka mniejszości lub języka regionalnego z 3 godzin tygodniowo do 1 godziny.

Z kolei zmiany wprowadzone za pomocą rozporządzenia z dnia 10 lutego 2022 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022* zmniejszają wysokość subwencji oświatowej (wag P25-27) dla uczniów lub słuchaczy należących do mniejszości niemieckiej.

Zmiany te mogą naruszać prawa obywateli polskich należących do mniejszości narodowych i etnicznych odnośnie wolności zachowania i rozwoju własnego języka, a także obowiązek szkół i placówek publicznych odnośnie umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury.

4. Zdaniem Związku Nauczycielstwa Polskiego ww. zmiany zostały dokonane z naruszeniem przez Ministra Edukacji i Nauki konstytucyjnej zasady praworządności (zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa) oraz zasadą legalizmu.

Jednocześnie Minister Edukacji i Nauki naruszył obowiązki dotyczące prawidłowej legislacji, a także prawo związków zawodowych do opiniowania projektów aktów prawnych.

Istnieje także obawa naruszenia praw mniejszości narodowych i etnicznych odnośnie wolności zachowania i rozwoju własnego języka, podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności nauki języka oraz własnej historii i kultury.

Z powyższych względów Związek Nauczycielstwa Polskiego wnosi jak w petitum wniosku.

Z poważaniem

PREZES
Związku Nauczycielstwa Polskiego
Broniarz
Sławomir Broniarz